

Dr. Em. VAN DER LINDEN, *Een Pseudo-Mirakel te Merchtem in 1569*.
Publié dans *Eigen Schoon & De Brabander*, t. XXIV, 1941,
p. 9-14.

Le 29 janvier 1569, des voleurs s'introduisirent dans l'église de Merchtem et y jetèrent les Espèces eucharistiques consacrées. Quelques semaines après, le curé de Merchtem, Gilles de Nève, se présenta chez Morillon, vicaire-général de l'archevêché de Malines au nom du cardinal Granvelle, et lui annonça qu'il avait remarqué des taches rouges sur certaines hosties profanées. Morillon défendit de divulguer le prétendu miracle. Il n'avait d'ailleurs aucune confiance dans le curé. Une enquête approfondie fut commencée.

Cependant, le curé, voulant brûler les étapes, organisa une grande fête religieuse (avril 1569) et y divulgua le fait prétendument miraculeux. Ce jour-là, il fit célébrer une Messe pontificale par le prélat de Dielegem, Liévin van Cauwenberge. Gérard van Campenhout, abbé-élu de Grimbergen, y assista.

L'enquête, ordonnée par Morillon, fut commencée peu après. Au cours du même mois d'avril, les « hosties miraculeuses » furent déposées à Bruxelles, dans l'église des Frères-Mineurs. La première enquête se fit, sous la présidence de Morillon. Parmi les assistants à cette première enquête, nous trouvons le nom du prélat de l'abbaye de Ninove, Michel Vanmaele.

Quelques semaines après, il était établi que le curé de Merchtem avait commis une imposture. Il avait enscéné lui-même le « miracle ». Il en fut puni d'après les dispositions du droit canonique. Après, Morillon somma le prélat de Dielegem de venir s'excuser chez lui pour avoir célébré une Messe pontificale dans des circonstances plutôt malheureuses. Le 20 juin 1569, Morillon écrit que le prélat de Dielegem « est mandé pour demain. S'il recognait sa témérité, il aurat tost faict avec moy ».

E. V.

* * *

Isfridus DE GROOT, ord. Praem., *Personen en feiten uit de geschiedenis van Zevenbergen*. Arn. M. Greven, Zevenbergen, 1938, 275 blz.

De bescheiden rector der Pelgromstichting te Zevenbergen heeft de stille uren aan zijn werktafel doorgebracht omgezet in een lijvig boekdeeltje dat de geschiedenis der stad Zevenbergen belicht.

Naar wat heemkunde op onze dagen beoogt, bestemde de schrijver

zijn werk voor de inwoners van Zevenbergen « die daardoor meer van hun woonplaats zullen leeren en daarom ook meer waardeeren en hoogachten ». Maar tevens wordt Zevenbergen, dat van beteekenis was in de tweede helft van den 80-jarigen oorlog en na 1625 een neutraal gebied vormde, ingeschakeld in de internationale geschiedenis en verbindt het verleden van eigen bodem met dat van het vaderland. Dàt maakt het boek interessant.

Wel moeten wij daar niet zoeken de critisch uitgewerkte dorps-geschiedenis. Veeleer beteekent het boek een verzameling van belangrijke en interessante gegevens geput uit archiefstukken, en die gerangschikt zijn in hoofdstukken — 30 in getal —. Daardoor juist beantwoordt de studie zoo fijn aan het vooropgezette doel en is zoo welkom.

A. E.

* * *

In het *Jaarboek* van 1941 van den *Kunst- en Oudheidkundigen Kring Deinze*, plaatst Maur. DE MEULEMEESTER, C.SS.R. een zeer gewaardeerde bijdrage over *Een Norbertinessenklooster te Petegem in de 12de eeuw*. — 22 blz.

In deze bladzijden hebben wij een korte schets als toelichting der enkele dokumenten welke tot ons kwamen over een kloosterstichting, die om reden van haar kortstondig bestaan geen vermelding heeft in de monasteriologie van Ch. L. Hugo, noch in het Répertoire van R. Van Waefelghem.

Wel wordt beweerd dat een nederzetting van Premonstratenser nonnen vanuit Petegem overging naar Serskamp, en zich definitief vestigde te Tusschenbeek.

P. De Meulemeester bewijst thans dat tegelijker tijd met de nieuwe stichting te Serskamp, het klooster te Petegem voortleefde.

Bij de stichting van een abdij te Salegem bij Vracene in het Waasland, in 1137, bepaalde bisschop Simon van Doornik, dat een eigendom te Petegem aan de Leie ter beschikking zou worden gesteld voor een klooster van godsdienstige vrouwen, en — volgens den tekst — bestond aldaar op dat oogenblik een nederzetting van Norbertijnen. Waarschijnlijk werden de gebouwen, hovingen en akkers, welke ze betrokken, ter beschikking gesteld van de kloosterzusters.

Men heeft getracht thans de plaats van het stift te situeeren, en dit met behulp van een kaart van Petegem uit een landboek van 1780. Daarop komt een tamelijk groote vijver voor, en het vermoeden wordt geopperd dat de nederzetting in die buurt lag, want... de